

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЯ

Тип	дисципліна професійної та практичної підготовки, фахова
Код	К 31
Семестр	VIII
Загальна кількість кредитів / годин	3 кр. / 90 год.
Форма контролю	залік
Викладач	д. філол. н., проф. Загнітко А.П.
Необхідні обов'язкові, попередні та супутні навчальні дисципліни	теорія культури: вступ до спеціальності, історія культури: українська культура, семіотика культури
Місце у структурно-логічній схемі	К 31 Лінгвокультурологія викладається на четвертому році (денної форми навчання) СО «Бакалавр»
Форми навчання	лекції, практичні, самостійна робота
Критерії оцінювання	поточний контроль – 100 балів,
Мова викладання	українська

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Поняття лінгвокультурології. Етапи розвитку лінгвокультурології. Сучасний стан лінгвокультурології. Місце лінгвокультурології серед інших гуманітарних дисциплін.

Об'єкт і предмет лінгвокультурології. Мета і завдання лінгвокультурології. Принципи лінгвокультурології. Методи лінгвокультурології.

Поняття концепту в лінгвокультурології. Поняття мовної особистості в лінгвокультурології. Поняття стереотипу та символу в лінгвокультурології. Поняття картини світу в лінгвокультурології.

Поняття культури. Взаємодія мови та культури. Культурна конотація мовних одиниць. Способи презентації культурної інформації в мовних одиницях.

Поняття національно-мовної картини світу. Способи експлікації мовної картини світу. Когнітивна картина світу, її основні властивості. Співвідношення мовної та концептуальної картини світу. Поняття образу і моделі світу.

Культура і людина. Співвідношення понять культури і цивілізації. Поняття і структурна модель Homo Lingualis. Онтогенетичний та філогенетичний підходи до теорії лінгвістичної відносності.

Поняття та рівнева модель мовної особистості. Типологія мовних особистостей. Лінгвоперсонологія як наука. Характерні властивості та базові ознаки лінгвокультурного типу. Структурна модель лінгвокультурного типу.

Фразеологія в лінгвокультурологічному вимірі. Внутрішня форма фразеологізму. Двоплановість семантики фразеологізму. Мовні фігури як особливий шар системи лінгвокультурних засобів: метафори, порівняння, епітети як лінгвокультурні явища.

Поняття лінгвокультуреми, її диференційні ознаки та класифікаційні параметри. Поняття символу в лінгвокультурології. Типологія символів. Архетип у національній культурі. Співвідношення символів та архетипів.

Поняття і класифікація ментефактів. Поняття та диференційні ознаки концептів. Типологія концептів. Структурна модель концепту. Поняття константи в лінгвокультурології. Константи української лінгвокультури.

Поняття стереотипу, його основні ознаки. Класифікація стереотипів. Поняття прецедентного феномена, його основні ознаки та функції. Типологія прецедентних одиниць. Основні джерела прецедентності.

Теоретичне підґрунтя міжкультурної комунікації. Аспекти міжкультурної комунікації. Поняття макро- і мікрокультури. Основні теорії та форми міжкультурної комунікації. Поняття і складники етнокультурної компетенції.

Базові типи культур за категоріями «культурної граматики» Е. Холла та ментальними програмами Г. Хофстеде. Поняття комунікативного стилю. Стилї міжкультурної комунікації.

Поняття мовленнєвого етикету. Основні принципи та максими спілкування. Конвенції спілкування. Поняття і види комунікативних табу. Невербальні особливості міжкультурної комунікації. Явище соціального символізму.

Принципи етноцентризму та культурного релятивізму в теорії міжкультурної комунікації. Поняття та рівні інкультурації. Способи передачі культурної інформації. Поняття, основні форми та етапи акультурації. Поняття, основні форми та етапи культурного шоку. Модель акультурації М. Беннета. Поняття міжкультурного тренінгу.

Програмні результати навчання, визначені в освітній програмі:

ПРН-У-6. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН-У-4. Здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН-У-7. Здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значущість даних.

ПРН-К-3. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування, для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ПРН-К-4. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні факти, перекладати тексти різних стилів і жанрів.

ПРН-3-1. Виділяти напрями лінгвістики й характеризувати їх основні проблеми.

ПРН-3-3. Знати систему мов, що вивчаються.

ПРН-3-5. Знати норми літературної мови.

ПРН-3-6. Демонструвати розуміння фундаментальних принципів буття людини, природи, суспільства.

ПРН-В-1. Планувати і здійснювати дослідження в галузі лінгвістики та інформаційних технологій на належному рівні.